

DET KONGELIGE DIGITALISERINGS-
OG FORVALTNINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets kommunal- og forvaltningskomite
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

26/1141-3

29. april 2026

Dokument 8:259 S (2025-2026) Representantforslag om karantene mot svingdør mellom politikk og lobbyvirksomhet

Jeg viser til Kommunal- og forvaltningskomiteens brev av 15. april 2026, hvor komiteen ber om min vurdering av representantforslag fra stortingsrepresentantene Julie E. Stuestøl, Ingrid Liland og Frøya Skjold Sjursæther om karantene mot svingdør mellom politikk og lobbyvirksomhet.

Mobilitet mellom politikk, offentlig forvaltning og næringsliv er både positivt og ønskelig. Samtidig er det viktig at overganger mellom politikk, offentlig forvaltning og næringsliv ikke fører til misbruk av informasjon, til at noen får særlige konkurransefordeler, eller at det oppstår mistanke om dette. Dette er viktig for tilliten til forvaltningen og det politiske systemet. Reglene i karanteneoven søker å finne balansen mellom disse hensynene.

Å åpne for karantene av så lang varighet som inntil to år er en svært inngripende restriksjon. Spesielt gjelder dette dersom forslaget er slik å forstå at det bare skal tilkjennes godtgjørelse for inntil seks måneder i slike tilfeller. Godtgjørelsen er en kompensasjon for inntektstapet som følger av at tiltredelse i ny stilling mv. må utsettes på grunn av vedtak om karantene.

Karantene på inntil seks måneder er ansett som et tilstrekkelig tidsmessig skille mellom de ulike rollene for å ivareta lovens formål. Til dette hører blant annet at intern informasjon og interne prosesser ofte gjøres allment kjent etter som tiden går, blant annet i forbindelse med fremleggelse av lovforslag, statsbudsjettet mv. Politiske standpunkter, strategier og vurderinger kan også endres over tid, slik at eventuell informasjon om dette, som ikke er gjort allment kjent, er mindre egnet til å gi noen aktører særlige fordeler. Saksforbud kan bli ilagt i inntil 12 måneder etter fratreden. Statsråder, statssekretærer og politiske rådgivere kan bli

ilagt saksforbud i inntil 18 måneder etter fratreden dersom det foreligger særlig tungtveiende grunner.

Med virkning fra 1. juli 2025 er det gjort flere endringer i karantene-loven, som innebærer utvidede forpliktelser for politikere og ansatte i staten som omfattes av loven. Endringene følger opp forslagene fra Karantene-lovutvalget. Karantene-lovutvalget ble oppnevnt av det daværende Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2020, og fikk i mandat å foreta en helhetlig gjennomgang av reglene i karantene-loven som gjelder politikeres overgang til nye stillinger mv. utenfor statsforvaltningen, og fremme forslag til endringer. Bakgrunnen for at utvalget ble oppnevnt var blant annet at Karantene-nemnda hadde pekt på at det kunne reises spørsmål om hvordan enkelte av lovens bestemmelser skulle forstås, og at det kunne være behov for å vurdere enkelte endringer i regelverket.

Blant endringene i loven som gjelder fra 1. juli 2025 er utvidelse av politikernes informasjonsplikt om overganger som omfattes av loven fra 12 til 18 måneder etter fratreden som politiker. Informasjonsplikten er i tillegg utvidet slik at den også omfatter enkelte endringer i en stilling mv. Dette omfatter blant annet endringer i politikerens kontakt med myndighetene, da dette er vurdert å kunne ha betydning for Karantene-nemndas vurdering av vedtaket om karantene eller saksforbud. Det ble videre åpnet for at saksforbud kan ilegges i inntil 18 måneder etter fratreden fra det politiske embetet eller den politiske stillingen, uten at det som tidligere samtidig måtte ilegges karantene, dersom det foreligger særlig tungtveiende grunner. Det er dermed åpnet for at enkelte områder kan skjermes i en lengre periode. I lovens definisjon av saksforbud er det også tydeliggjort i lovteksten at det blant annet omfatter å drive påvirkningsarbeid, da dette ble ansett som en sentral og viktig del av hva et saksforbud innebærer. I tillegg er det gjort endringer i reglene om reaksjoner ved brudd på regelverket for at disse skulle bli mer effektive, og det er innført en ny reaksjon som innebærer at godtgjørelsen for karantene kan stanses og kreves tilbake ved brudd på vedtak om karantene.

Endringene trådte i kraft for mindre enn ett år siden. Jeg mener disse lovendringene bør få virke en periode før det fremmes ytterligere endringer med mulig nye restriksjoner for de som omfattes av loven. Lovgivning kan endres ved behov. Samtidig gir mange hyppige realitetsendringer lite forutsigbarhet for politikere og ansatte i staten som omfattes av loven.

Det vil uansett kreve en grundig vurdering av ved hvilke overganger det skal være en åpning for dette, og hva som skal være vilkårene og vurderingstemaene. Til dette kommer at eventuelle behov for skjerming av saksområder utover seks måneder mot politisk påvirkningsarbeid og lobbyvirksomhet kan løses gjennom reglene om saksforbud. Statsråder, statssekretærer og politiske rådgivere kan som nevnt etter dagens regler ilegges saksforbud i inntil 18 måneder etter fratreden, dersom det foreligger særlig tungtveiende grunner. I tillegg har vi også annet regelverk som skal bidra til å beskytte intern informasjon i staten og andre virksomheters forretningsvirksomhet, og som skal hindre at tilgangen til slik informasjon kan gi noen særlige fordeler og slik kan fremme tilliten til forvaltningen og det politiske systemet, herunder regler om taushetsplikt.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, reading "Karianne Tung". The signature is written in a cursive style with a large initial 'K' and a long horizontal stroke above the 'T'.

Karianne Oldernes Tung